

NIEUWE PRAKTIJKSCHOOL IN TWEE BESTAANDE GEBOUWEN

Een ideale plek voor ondernemende leerlingen

Het was september 2016 toen het schoolbestuur van de praktijkschool Pro Grotius in Delft, samen met de stichting Mevrouw Meijer, een zoektocht begon. Doel was om twee leegstaande schoolgebouwen in de wijk Voorhof te transformeren naar een volwaardige nieuwe praktijkschool. En dat gaat helemaal lukken!

Wilma Kempinga van Mevrouw Meijer is enthousiast: “Toen ik de mogelijkheid kreeg dit project te doen, was ik gelijk enthousiast. Een praktijkschool is een bijzondere onderwijssoort, voor kinderen die het vaak in het basisonderwijs lastig hebben gehad en soms het gevoel krijgen dat ze niet echt meetellen. Hier wilden we het tegendeel bewijzen, natuurlijk in nauwe samenwerking met het heel gedreven team. In een praktijkschool werken leerlingen in kleine klassen en hebben veel ruimte nodig, zowel binnen als buiten. Daar hoort een omgeving bij waar je die uitdaging kunt waarmaken. Dat maakt het interessant om voor de Praktijkschool te kiezen voor de transformatie van een bestaand schoolgebouw. De filosofie van Mevrouw Meijer is dat elk gebouw een tweede kans verdient en dat het onderwijs ook profiteert van de kwaliteiten van bestaande gebouwen.”

UITDAGEND PRAKTIJKONDERWIJS

Ad Holkers: “We hebben in Delft een ingrijpende stationsontwikkeling achter de rug. Delft heeft natuurlijk het imago van een Technische Universiteitsstad, maar we hebben ook veel scholen binnen het primair en voortgezet onderwijs die aandacht nodig hebben, omdat ze functioneel en technisch verouderd zijn. In het IHP heeft de gemeente als doelstelling opgenomen dat we duurzaam renoveren en waar het kan gasloos en circulair bouwen. We beschouwen deze casus als een experiment, die we als business case goed gaan evalueren.” Hatte vult aan: “Ik wil geen muren met een dak en een gasaansluiting, maar gebruikers die samen nadenken over het gebouw

DEELNEMERS

- Hatte van der Woude wethouder onderwijs gemeente Delft
- Patrick van der Mark locatiedirecteur ProGrotius
- Liesbeth Janson architect Studio Huijgens
- Wilma Kempinga Stichting Mevrouw Meijer
- Ad Holkers beleidsadviseur huisvesting gemeente Delft

dat bij hen past. Samen nadenken hoe het onderwijs eruit gaat zien, waarbij de inhoud de vorm bepaalt en de vorm iets doet met het onderwijs. Hier hebben docenten en leerlingen maximaal meegedacht en dat geeft ze een gevoel van eigenaarschap. Ik heb vanuit mijn achtergrond veel affiniteit met het beroeps- onderwijs. Het zijn plekken waar je mensen echt iets kunt leren. Zeker in het praktijkonderwijs, waarbij veel kinderen met de jeugdhulp in aanraking zijn geweest, omdat ze niet lekker in hun vel zitten. Dan kan een fijne school het verschil maken. Het was dan ook mooi dat de (toenmalige) minister Jet Bussemaker bij de start van het ontwerptraject langs kwam om de leerlingen tijdens een uitvoering te ontmoeten. Het was prachtig om te zien hoe ze als evenwichtige

volwassen school ontstond: “Ik vond het fantastisch om deze kans te krijgen. De integratie van het nieuwe onderwijsprogramma in de bestaande school- gebouwen ging bijna vanzelf. De verbinding met de wijk hebben we gemaakt door het horecalokaal uit te voeren als een publiek restaurant met een open terras naar de wijk.” Wilma knikt: “En eens te meer een bewijs dat de scholen van toen moeiteloos de scholen van morgen kunnen worden. Met meer ruimte en flexibiliteit dan je nu zou kunnen bouwen. Je krijgt eigenlijk ruimte cadeau.” Liesbeth: “Tussentijds bleek dat het aantal leerlingen gestegen was, waardoor we het programma moesten uitbreiden. Dat kon alleen maar door de lucht in te gaan. Dat is het bruggebouw geworden. Het is een bijzonder element dat de ▶

“Deze leerlingen vinden het heel belangrijk dat hun school er ook als een echte middelbare school uitziet en niet als een basisschool”

17-jarige leerlingen voor de minister een presentatie gaven en straks met een kansrijk diploma de arbeids- markt opgaan. Dat moment was een prachtige er- kenning van hun onderwijs.” Ad verder: “De Praktijk- school in Delft was op zoek naar een nieuwe locatie. Hier op de hoek van de Vulcanusweg en de Isaac Da Costalaan lag een complex van twee leegstaande schoolgebouwen, een kleuter- en een basisschool, respectievelijk uit de jaren zeventig en negentig. Ruime gebouwen op een ruim terrein, dat was een prima uitgangspunt. De opgave die we Mevrouw Meijer meegaven was: ‘Onderzoek of je de gebouwen zo kunt transformeren dat er een school voor uitdagend praktijkonderwijs kan komen, die ook nog eens met de wijk verbonden is.’ Wilma: “Ik raakte in gesprek met Ad en hij was enthousiast over onze werkwijze; hier werken we met *embedded energie*, omdat je bestaand vastgoed transformeert. En hoe mooi is het om de ontwerpkracht van drie bureaus in te kunnen zetten? Dat stimuleert je als toekomstig gebruiker om echt over je eigen onderwijs na te denken.”

EEN ECHTE SCHOOL

De vervolgpdracht ging naar Liesbeth Janson, mede omdat zij met een schijnbaar simpele oplossing een prachtig nieuw volume creëerde, waardoor een

PROJECTINFORMATIE

Project

Transformatie twee voormalige basisscholen tot nieuwe praktijkschool

Opdrachtgever

Gemeente Delft

Architect

Liesbeth Janson, architect Studio Huijgens (i.s.m. Olivier van der Bogt, BureauNZ en Arienne Matser, AMstudio)

Bvo

2.750 m²

Stichtingskosten

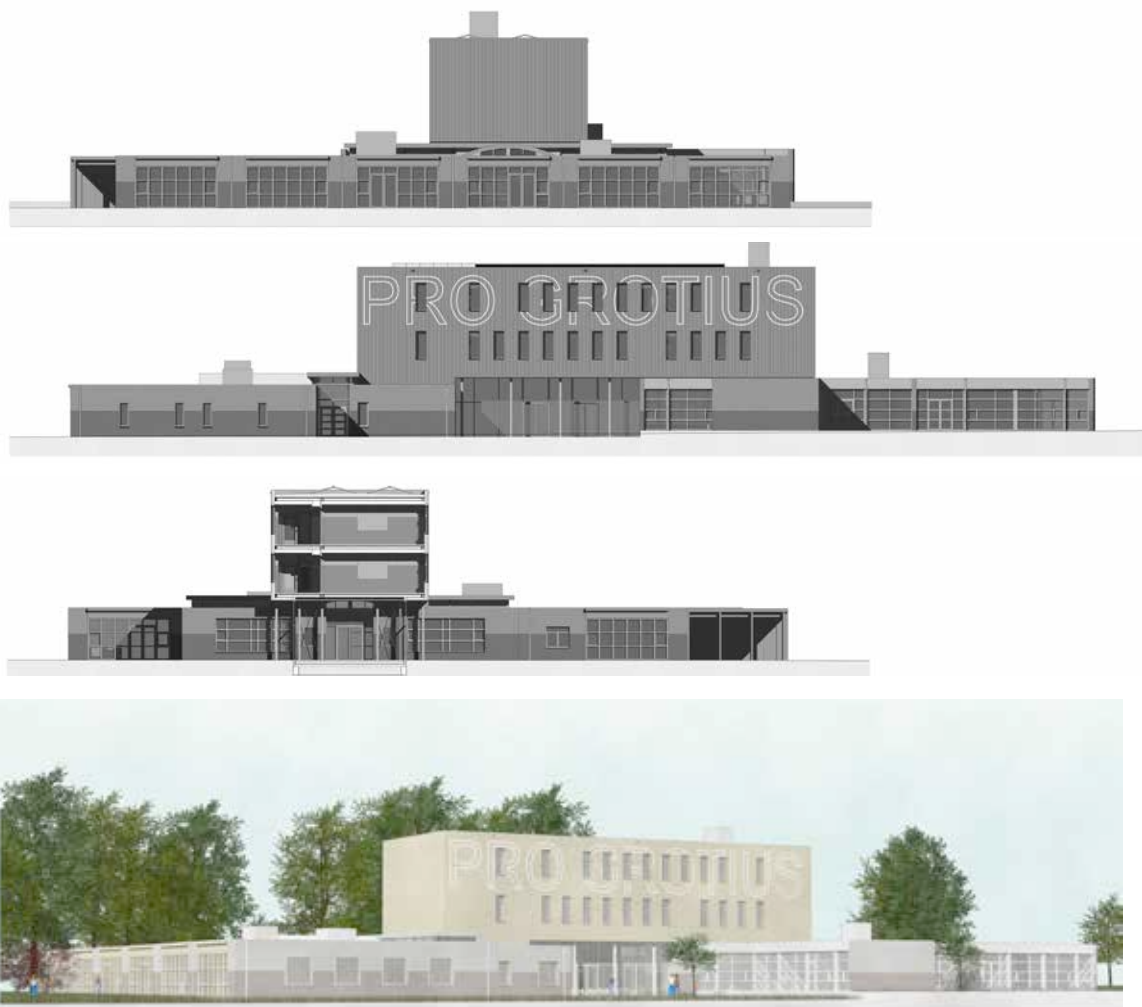
€ 5,5 miljoen excl. btw

Aannemer

Van Wijnen Stolkwijk

Ingebruikname

Augustus 2020

beide oorspronkelijk eenlaagse gebouwen verbindt en de school extra hoogte en uitstraling geeft. Op de begane grond liggen de praktijklokalen en op de verdiepingen vind je de ruime theorielokalen. Er is een prachtige transparante binnenstraat ontstaan, die het centrale hart van het gebouw vormt en alle ruimten ontsluit. De binnenstraat scheidt de open ruimten aan de voor- en achterzijde van de school waardoor het voorplein en het beschutte schoolerf een eigen identiteit krijgen. In de hal en de doorlopende binnenstraat kun je elkaar ontmoeten, leren en activiteiten organiseren. Zo kan bijvoorbeeld de hal worden omgevormd tot een marktplaats waarin leerlingen hun resultaten presenteren." Wilma: "De brug heeft met 3 bouwlagen ook een symbolische betekenis. Deze leerlingen vinden het heel belangrijk dat hun school er als een echte middelbare school uitziet, en niet als een basisschool. Daarmee associëren zij een eenlaags gebouw. Hier krijgen ze een stoer eigen gebouw met prachtige ruimten die lekker hoog en licht zijn."

PRACHTIGE ERKENNING

Patrick is de locatiedirecteur: "We zijn een kleine school, maar groeien naar zo'n 220 leerlingen. We wilden het liefst wel dat alle domeinen in het nieuwe gebouw zouden komen, dus techniek, kunst, horeca, zorg en welzijn. Dat is gelukt en voor zo'n kleine

school uniek. Het was ook erg inspirerend om met drie architecten over de vormgeving van ons onderwijs te dromen. De drie verschillende ontwerpen dwongen ons om goed over onze processen na te denken en we konden een gefundeerde keuze maken."

LEVENSECHTE SITUATIES

De transparante etalages van fietsenreparatie en techniek zijn zichtbaar voor de wijk, evenals het restaurant. Aan de tuinzijde aan de zuidkant van de school presenteert het vak groen zich met een sier- en nutstuin die de koksschool voor ingrediënten gaat gebruiken. Patrick: "We willen dat onze leerlingen iets voor de burens kunnen betekenen. Het is een buurt met veel sociale huur, met achter de deur veel eenzaamheid. Ik denk dat de bewoners van de omliggende flatgebouwen graag in ons restaurant een hapje komen eten of leerlingen willen helpen in onze moestuin en zo contact met elkaar gaan maken. Ik zie ook een relatie met het buurthuis, dat door mensen van boven de 70 wordt gerund. Het zou toch mooi zijn wanneer de vergadering van het buurtcomité straks in onze school plaatsvindt. Zo komen onze leerlingen op een natuurlijke manier in situaties waar ze echt van betekenis kunnen zijn." ◀

▶ Kijk voor meer informatie op mevrouwmeijer.nu.